

Broj: I-NM-1-54/11

Dana: 28. februara 2012.

NOVI SAD

GRAD ZRENJANIN

SKUPŠTINA GRADA ZRENJANINA

GRADSKA UPRAVA GRADA ZRENJANINA

**Odeljenje za društvene delatnosti, Odsek za poslove iz oblasti obrazovanja,
kulture, zdravstva i ostalih oblasti društvenih delatnosti**

Trg slobode 10
ZRENJANIN

Poštovani,

Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine 19. oktobra 2011. godine obratio se Pokrajinskom ombudsmanu predstavkom u kojoj se navodi da je Nacionalni savet u toku 2010. godine proglašio 37 ustanove kulture od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta mađarske nacionalne manjine, ali da kod većine ustanova nisu izmenjeni osnivački akti i na taj način uređen njihov „novi“ status.

U gradu Zrenjaninu Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine za četiri ustanove kulture čiji je osnivač Grad Zrenjanin utvrdio je da su ustanove kulture od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta mađarske nacionalne manjine i to: Zavod za zaštitu spomenika kulture Zrenjanin, Istoriski arhiv Zrenjanin, Narodni muzej Zrenjanin, Gradska narodna biblioteka „Žarko Zrenjanin“ Zrenjanin.

Pokrajinski ombudsman se povodom predstavke obratio Skupštini Grada Zrenjanina sa zahtevom da se izjasni o navodima predstavke, a posebno da obavesti Pokrajinskog ombudsmana o razlozima zbog kojih nisu izmenjeni osnivački akti ustanova kulture za koje je utvrđeno da su od posebnog značaja, te koje su aktivnosti do sada preduzete kako bi se u svemu postupilo u skladu sa Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina („Sl. glasnik RS“, br. 72/2009). Po prijemu izjašnjenja u kome se navodi da su postupci izmene osnivačkih akata u toku, Pokrajinski ombudsman uputio je Skupštini Grada Zrenjanina mišljenje broj I-NM-1-54/11 od 9. januara 2012. godine.

Kao odgovor na pomenuto mišljenje Pokrajinski ombudsman primio je dopis iz Kabineta gradonačelnika broj 016-4/12-19-II od 9. februara 2012. godine. U dopisu se navodi da se zastalo sa preduzimanjem radnji koje su neophodne da se izmene osnivački akti četiri ustanove kulture koje je Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine proglašio za ustanove kulture od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta mađarske nacionalne manjine iz

razloga što je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava dopisom od 22. februara 2011. godine predložilo da se postupanje po zahtevu Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine odloži, „budući da realizacija nadležnosti saveta ni u jednom propisu nije razrađena“, do donošenja akata kojima će se urediti ova materija.

U vezi sa navedenim Pokrajinski ombudsman ukazuje na to da u skladu sa pravnim poretkom Republike Srbije navedena sugestija Ministarstva, nije pravno obavezujuća, niti se stavovima i mišljenjima ministarstva može suspendovati, odnosno „odložiti“ primena zakona ili pojedinih njegovih odredbi.

S obzirom na sadržinu pomenutog dopisa Ministarstva za ljudska i manjinska prava i protok vremenskog perioda od jedne godine, bilo bi neophodno da se Kabinet gradonačelnika Grada Zrenjanina obrati Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, državnu upravu i lokalnu samoupravu u cilju informisanja o tome da li je ovo ministarstvo, preduzelo mere i aktivnosti za donošenje akata kojima bi se bliže uredilo pitanje postupaka za realizaciju nadležnosti nacionalnih saveta nacionalnih manjina.

Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, u članu 18. stav 1. tačka 1. propisano je da nacionalni savet utvrđuje koje su ustanove u oblasti kulture od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje, i razvoj posebnosti i nacionalnog identiteta nacionalne manjine.

Članom 24. Zakona o kulturi („Sl. glasnik RS“, br. 72/2009) propisano je da jedinica lokalne samouprave može osnivati ustanove radi očuvanja, unapređenja i razvoja kulturne posebnosti i očuvanja nacionalnog identiteta nacionalnih manjina, odnosno može, na predlog nacionalnog saveta nacionalne manjine, izmenom osnivačkog akta za pojedine postojeće ustanove utvrditi da su od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalnih manjina.

U vezi sa imenovanjem članova upravnog odbora ustanove kulture koja se osniva u skladu sa članom 24. Zakona o kulturi, odnosno za koju se izmenom osnivačkog akta utvrdi da je od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalne manjine, u članu 42. stav 3. Zakona propisano je da se najmanje jedan član upravnog odbora imenuje na predlog odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine. Kada više nacionalnih saveta nacionalnih manjina daje predlog za člana upravnog odbora, predlog zajednički podnose svi zainteresovani nacionalni saveti nacionalnih manjina.

Pitanje samog utvrđenja ustanove kulture ustanovom od posebnog značaja za očuvanje unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalnih manjina i u tom smislu izmene osnivačkog akta te ustanove jasno je regulisano Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina i Zakonom o kulturi. Problemi koji bi se eventualno mogli javiti u postupanju nadležnih organa Grada Zrenjanina po zahtevu Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine (ili drugih nacionalnih saveta nacionalnih manjina) u vezi sa utvrđivanjem četiri ustanove kulture za ustanove od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta mađarske nacionalne manjine ili u vezi sa imenovanjem članova upravnog odbora tih ustanova mogli bi se uspešno rešiti dogоворима између свих зainteresovanih страна. Pozivanje na nepostojanje akata kojima se bliže uređuju postupci u kojima se realizuju nadležnosti saveta kao i na navodnu neusklađenost Zakona o kulturi i Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina

ne može biti i nije opravданje za potpuno pasivan odnos jedinica lokalnih samouprava i njenih organa za ispunjenje svojih obaveza koje nastaju pri primeni Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina u praksi.

Imajući u vidu napred navedeno, Pokrajinski ombudsman po sprovedenom postupku, u skladu sa članom 33. stav 1. tačka 2. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu ("Službeni list APV", br. 23/02, 5/04, 16/05 i 18/09) Gradskoj upravi Grada Zrenjanina, Odeljenje za društvene delatnosti, Odsek za poslove iz oblasti obrazovanja, kulture, zdravstva i ostalih oblasti društvenih delatnosti i Skupštini Grada Zrenjanina, upućuje sledeću

PREPORUKU

Potrebno je da Gradska uprava Grada Zrenjanina, Odeljenje za društvene delatnosti, Odsek za poslove iz oblasti obrazovanja, kulture, zdravstva i ostalih oblasti društvenih delatnosti u skladu sa svojim nadležnostima i ovlašćenjima, bez odlaganja, preduzme odgovarajuće neophodne radnje za pripremanje i upućivanje nacrtta odluka o izmeni osnivačkih akata Zavoda za zaštitu spomenika kulture Zrenjanin, Istoriskog arhiva Zrenjanin, Narodnog muzeja Zrenjanin i Gradske narodne biblioteke „Žarko Zrenjanin“ Zrenjanin, kojima se isti usklađuju sa odlukom Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine o utvrđivanju navedenih ustanova kulture za ustanove od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta mađarske nacionalne manjine, nadležnim organima i kojima je uređeno pitanje imenovanja članova upravnog odbora pomenutih ustanova od strane Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine (ili od strane nacionalnih saveta nacionalnih manjina) na dalje razmatranje i odlučivanje.

Po priјemu predloga navedenih odluka od Gradskog veća, potrebno je da Skupština grada Zrenjanina preduzme neophodne aktivnosti da se isti uvrste na dnevni red prve naredne sednice Skupštine grada i doneše odluka u skladu sa Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina.

Gradska uprava Grada Zrenjanina, Odeljenje za društvene delatnosti, Odsek za poslove iz oblasti obrazovanja, kulture, zdravstva i ostalih oblasti društvenih delatnosti i Skupština grada Zrenjanina obavestиće Pokrajinskog ombudsmana o preduzetim merama po preporuci, u roku od 30 dana od prijema iste, a u skladu sa članom 33. stav 2. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu.

S poštovanjem,

**ZAMENICA POKRAJINSKOG OMBUDSMANA
ZA ZAŠTITU PRAVA NACIONALNIH MANJINA**

Eva Vukašinović